

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sreda, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od stistopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnemu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Pot k zjedinjenju

Veliki jugoslovanski vladika Josip Juraj Strossmayer je mestni občini ljubljanski daroval sveto 1000 gld. v namen, da se napravi za novo mestno dvorano alegorična slika, katera naj predstavlja, „kako svi Slovenci, porazdeljeni na različita upravna tiela, tječe k bielegi Ljubljani, pa kako polsg Slovence iz Kranjske brača mu iz Štajarske, Koroške i Primorske priznavaju v njej svoje narodno središte i kulturno ogojišče, odakle im pomoč i spas“.

Ljubljana je ta novi dokaz naklonjenosti svojega častnega meščana, velikega vladika Strossmayera, sprejela s čutili najiskrenje hvaležnosti, ne samo ker je ž njim na novo posvedočeno vse slovanske narode z ljubeznijo objemajoče mišljenje vladike Strossmayera, ne samo, ker je ž njim na novič potrjeno, kako se zanima vladika Strossmayer za naše stolno mesto, ampak tudi zategadelj, ker je vladika Strossmayer določil, naj alegorična slika, za katero se bude imela Ljubljana zavraliti njegovi redki dařejivosti, predstavlja tisto idejo, katera nas jedino pripelje k skupnemu smotru.

Slika bude Ljubljano vedno spominjala na njene dolžnosti kot središče in ognjišče vsega slovenskega naroda in zajedno predstavala vsem Slovencem, na kateri poti nam je hoditi, da dosežemo, kar nas obvaruje pred viharji časa in političnih ter narodnih nasprotstev, kar nam zajame ohranitev narodne individualnosti, obstanek in srečenosens rastvoj in napredek na narodni podlagi.

Ljubljana se zaveda svoje naloge in labko z zadovoljenjem reče, da jo je vselej vestno izpoljujevala. Posamičniki so morda tu in tam grešili, posamičniki so morda časih storili kaj napačnega, toda Ljubljana je vselej visoko držala zastavo slovenske celokupnosti in vedno z unemo in požrtvovalnostjo izvrševala dolžnosti prve slovenske občine.

In kakor Ljubljana, tako se zaveda svoje naloge tudi dežela Kranjska. Minuli so že davno tisti časi, ko se je slovenska večina deželnega zbora navduševala za historično politične individualitete in federalistična načela, valed katerih bi bili izven-

kranjski Slovenci na milost in nemilost izročeni svojim narodnim nasprotnikom. Kranjska dežela ve sedaj dobro, da je njena dolžnost, podpirati v vsemi močmi obmejne Slovence v teški borbi za ohranitev narodnosti, in da izvršuje to dolžnost, svedoči sosebno delovanje njenih legitimnih zastopnikov. Deželni zbor kranjski je šele letos pri najslavesnejši priliki, v adresi povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice, dvignil svoj glas v korist in obrambo izvenkranjskih rojakov in poskrbel, da se bodo njihove želje in pritožbe čule na najvišjem mestu, državni poslanci iz Kranjske pa so takorekoč vse svoje delovanje osredotočili na obrambo izvenkranjskih rojakov, a dasi bi lahko marsikatero materialno dobroto izposlovali za svojo očjo domovino, ako bi postopali drugače, se še ni čul niti jeden glas proti tej politiki, odobrava vse kranjsko prebivalstvo večinoma le nekranjskim slovenskim trpinom posvečeno delovanje svojih poslancev.

Nasprotuo se mora priznati, da je tudi mej zunajkranjskimi Slovenci živa ideja, da je v njihovem največjem interesu, ako gravitujejo v Ljubljano, da je njim vsem na največjo korist, da imajo svoje narodno središče in to središče, katero ž njimi čuti, katero zanje dela in katero zastavlja vse svoje nile, da podpira rodne brate v teški borbi proti tujim navalom. Čuli so se sicer obžalovanja vredni glasovi „Proč od Ljubljane“, ali odmeva ti glasovi niso našli nikjer, ostali so osamljeni, tudi mej zunajkranjskimi Slovenci se jim ni nihče odzval.

Lahko se torej reče, da prošinja ves narod ideja, da je razkosanega Slovenstva središče in ognjišče bela Ljubljana. To idejo bode v alegorični podobi predstavljala slika, katero dobi Ljubljana po darežljivosti vladike Strossmayerja in naj nas vse in vselej spominja, da nam je le v tej ideji, le v neutrudnem stremljenji za zjedinjeno rešitev, da nam je le v znamenju zjedinjenja zagotovljena zmaga.

Slavnostna seja obč. sveta.

Danes dopoldne ob 11. uri je imel občinski svet povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice slavnostno sejo, katere so se udeležili vsi občinski svetniki.

društvom lastnih telovadnic je 53. Časopis „Sokol“ ima nad 3000 naročnikov.

Po českem vzgledu so si ustanovili Sokolstvo najprvo Slovenci (11 društva, 1335 členov, 237 telovadcev), potem Poljaki (124 društva) in Hrvati (11 društva). Srbi in Bolgari imajo po jedno sokolsko društvo, Rusi dve. Vseh slovenskih telovadnih društev je 724.

Stevilu českega Sokolstva primerno je razvito tudi sokolsko slovstvo. Ker „Sokol“ ni mogel več zadoščati potrebam českega Sokolstva, začel je lani izhajati dvakrat na mesec nov list „Vestník Sokolský“, glasilo „zvezze češkoslovenskega Sokolstva“. Njegova naloga je, reševati dnevna vprašanja in prinašati poročila sokolskih društev; mesečni reviji „Sokolu“ je pridržana ostala tvarina. Gmotno dobro podprtta lista tudi nista v zadregi za gradivo, kajti Tyrš je vzgojil izborn pisateljski naraščaj. Najimej nekatere izmej sokolskih pisateljev: Josip Müller, izborn strokovnjak, je izdal skupaj z Ferd. Tallowitzem „Památník na oslavu 20 letného trvání Sokola pražského“, v katerem so zlasti zgodovinski članki z večine iz njegovega peresa; dr. Jan Fetter, je pisal o telovadbi osobito v zdravstvenem oziru, istotako dr. Em. Krupička; dalje Jaroslav Stýblo, po Tyršovi smrti urednik

V dvorani je bil sredi ukusno aranžiranih cvetlic in zelenja postavljen doprsni kip cesarjev.

Zupan Ribar je konstatoval sklepčnost obč. sveta, imenoval podžupana dr. Bleiweisa in obč. svetnika dr. Tavčarja overovateljem za pisnika in potem ogovoril občinski svet tako-le:

Slavni občinski svet!

Vladar, kakoršnah pozna malo zgodovina, praznoval bode jutri Svojo vladarsko petdesetletnico. Vladar je to, katerega ljubijo in časté ne samo Njegovi podaniki, temveč katerega občuduje ves omikan svet zaradi Njegove modrosti, dobrotljivosti, ljudomilosti in vitežkega značaja; vladar, ki je poleg solnčnih dnij svojega življenja prestati moral tudi toliko srčne žalosti in dušnih muk, ko malo kateri Njegovih podanikov. Saj je šele v naših dneh, ko se je milijone zvesto udanih srč veselilo bližajoče se vladarske petdesetletnici Njegove, našlo zavrgljivo bitje, ki je Njemu in Njegovim podanikom v kupo radosti naložilo najčrnejšega strupa.

Gospoda moja! Mlađenču še, položila je Francu Jožefu I. previdnost Božja žezlo jedne največjih držav v mlade roke. Razburjeni časi so bili takrat. Na Dunaju in po vseh večjih mestih države je vrelo; na Ogerskem vzdigovala je revolucija rusko svojo glavo; Lombardija in Benečija bili sta v plamenu; Nemci pa so se na frankobrodskem shodu bolje potegovali za velikonemške ko za avstrijske koriste. Pogumne in neupogljive volje bilo je v teh brdkih dneh treba vladaru te države.

To pa je imel osemnajstletni mlađenč, ki je kot Franc Jožef I. dne 2. decembra 1848. zasedel prestol avstrijskega cesarstva. S krepko roko posegel je takoj v usodo države. Pustivši narodom svoboščine, katere jim je prineslo leto 1848., potlačil je s slovensko pomočjo ustajo na Ogerskem ter z zmagonosno Svojo armado slavno končal vojsko v Italiji.

Mnogo včesov ostalo je gotovo v sprejemljivem srči mladega, z izredno bistroumnostjo obdarjenega vladarja, iz burne dobe, v kateri je prevzel vlad. Le temu je pripisati, da je Njegovo dobro srce čutilo in Njegovemu bistremu umu bilo jasno, da se način absolutne vladavine, ki se je bil po teh

Sokola; Pozděna, Kožíšek, dr. Pippich, dr. Scheiner, sedanji urednik „Sokola“, pisatelj slovitih „pregledov sokolske delavnosti“ v „Sborniku sokolskem“, (izdaja in ureja A. Prager), „sokolske zgodovine prvih 25 let“ in „zgodovine telesnih vaj“ ter urednik po praškem Sokolu izdajanih Tyrševih sokolskih spisov, (doslej sta izšla 2 zvezka); Karol Vaniček, jeden najvztrajnejših sokolskih propagatorjev, ki zna najpoljudnejše pisati o Sokolstvu. Izmej mlajših se odlikujejo J. Křen in V. Kukan, najradikalnejša sokolska pisatelja, Kukan je znan zlasti po mnogobrojnih svojih predavanjih (v zadnjih 16 mesecih je imel 39 predavauj v 23 krajih); K. Hron, J. Vaniček, J. Klenka, najplodovitejši strokovni pisatelji; pred kratkim umrl Karol Hlaváček, načelnik libenskega „Sokola“, jeden izmej najboljših mlajših čeških pesnikov, je spisal nebroj sokolskih in telovadbenih člankov za „Sokola“ in zložil znamenite „sokolske sonete“, in drugi. Poleg pisateljev, ki so se izključno ali z večine posvetili Sokolstvu, pa se tudi drugim češkim pisateljem ne zdi nečastno, pisati za Sokolstvo. Omenjen bodi tu Svatopluk Čech in svetovnoznanji Jar. Vrchlický, ki sta izdala znamenito, po najboljših čeških slikarjih ilustrovano knjigo „Zapoprem sokolským“.

(Konec prih.)

LISTEK.

8

Miroslav Tyrš.

Na „Tyršovem večeru“ ljubljanskega „Sokola“ predaval Viktor Murnik.

(Dalje.)

Seme, katero je Tyrš zasejal, je obrodilo dober in bogat sad. Sokolstvo raste od dne do dne, vsako leto se povprečno ustanovi 40 novih sokolskih društov. Danes je čeških Sokolov okoli 50.000 v 575 društvi. V Avstriji imajo Čehi v „Svazu československého Sokolstva“ dve zvezi (češko s 17 župami, moravsko-šleško s 5 župami) in nižjeavstrijsko sokolsko župu (Dunaj s 6 društvi); češka sokolska društva so še v Budimpešti in v Gradcu. Na Nemškem so češka sokolska društva v Avgsburgu, Berlinu, Draždanih (2 društvi), Hamburgu, Lipsku in Monakovem; v Švici v Curihu; na Francoskem v Parizu; v Ameriki jih je 73. Po statistiki z leta 1896. ima češko Sokolstvo v Avstriji 11.954 telovadcev, 1485 vaditeljev in 593 vaditeljskih namestnikov. Predavanj je bilo 1896. leta 1056, premoženja so imela društva 1 milijon 124.023 gld., sokolske knjižnice so obsegale 42.927 knjig. Sokolskim

dogodkih zopet uvel, ne bode dal vzdržati, ker bi bil v oviro vsemu zdravemu notracjemu razvoju države. Zato pa je cesar Franc Jožef I. leta 1860. razveselil Svoje narode z ustavo.

Razvoj, kakoršnega nikdo slutiti ni mogel, sledil je tej velikodušni odločbi cesarjevi. Splošen napredek viden je od tedaj v vseh panogah narodnega gospodarstva, v znanstvu in umetnosti. Sredi tega napredka pa stoji vzvišena osoba cesarjeva. Vse, kar je bilo zasnovano na korist državi in v večji nje razvoj, našlo je v njem pokrovitelja; vse, karkoli se je storilo za povzdigo izomike, znanosti in umetnosti pa darežljivega podpornika. Pri vsem tem pa Njegova blagotvorna roka ni pozabila bednih in trpinov, temveč jim je sipala darove s pravo cesarsko darežljivostjo.

Neprecenljive so pa zlasti zasluge, katere si je Njegovo Veličanstvo cesar Franc Jožef I. pridobil za individualni razvoj narodov, ki žive v širini njegovi državi. Pač so mu marsikadaj neizprosne okolščine zaprečevale izpolnitve Njegovih srčnih želja: videti vse narode srečne in zadovoljne, veselje se v popolni ravnopravnosti svojega gmotnega in kulturnega napredka. A pot, katero je cesar Franc Jožef I. v novejšem času odkazal Svojim državnikom, vodi brezdvobeno do tega cilja.

Slavni občinski svet! Ako kdo, mora zlasti Ljubljana kot naravno in prosvetno središče slovenskega naroda v interesu tega tako zanemarjenega in preziranega naroda bremeneti, da se ta cilj doseže. — Ozrimo se, gospoda moja! širem slovenske domovine. V vsi visoki birokraciji ne nabajamo prijatelja. Kakošna morajo potem takem biti poročila, ki o naših težnjah in opravičenih naših zahtevah prihajajo na Dunaj, lahko si mislite. Zato pa se s tem veljim zaupanjem približujemo vitežkemu cesarju in gospodarju ter se ga oklepamo s tem večjo ljubezijo, ker smo prepričani, da bode kljubu vsem zaprekam naš glas končno le došpel do Njega ter da bode modrost in pravičnost Njegova dovela nas do naših pravic.

Gospoda moja! Bela Ljubljana je pa tudi sama na sebi Njegovemu Veličanstvu, cesarju Francu Jožefu I., veliko hvalo dolžna. Dvakrat ga je v naših dneh videla v svojem ozidju. Prvič leta 1883., ko se je slovensko praznovala šeststoletnica združenja vojvodine Kranjske s habsburško monarhijo. Baro in veselo pozdravljal smo ga takrat. — Kako drugače pa je bilo dvanajst let pozneje, ko je cesar Franc Jožef I. prišel zopet mej nas po onih velikonočnih praznikih, po katerih so se strah, tuga in skrb usili v naše mesto. Nemo smo sprejemali, tožno pozdravljali Njega, na česar lici se je čitalo najiskrenjše sočutje in očetovska skrb. Izrekel je pa tudi tolažljive besede: „Ljubljani se mora ponagati“; besede, ki so bile Njegovi vladni povelje, da je državnemu zboru predložila znane potresne predloge, po katerih je prišla Ljubljani državna pomoč.

Gospoda moja! Podal sem Vam le nekoliko potez iz življenja našega presvetlega cesarja. Te naj zadostujejo, vsaj leži življenje Njegovo brez tega, kater odprta knjiga pred nami. Obširno govoriti v trenotku, v katerem prekipeva srce, sicer človeku tudi dano ni. Zato pa končavam z iskreuo željo, da bi nam dobrotno nebo našega presvetlega cesarja in gospodarja obrnilo do skrajnih meja človeškega življenja. Vas pa pozivljam, da se z mano vred združite v klic: Njegovo Veličanstvo, cesar in gospodar Franc Jožef I. Živio! Živio! Živio!

Občinski svet se je županovemu pozivu navdušeno odzval s trikratnimi: Živio klici.

Župan Hribar je potem prečital udanostno adreso, katero je občinski svet soglasno odobril. Adresa se glasi:

Vaše cesarsko in kraljevsko Apostolsko Veličanstvo!

Širom prostrane države, katere sijajno žezlo je Previdnost Božja leta 1848. položila v posvečene roke Vašega Veličanstva, pripravljajo se narodi, ki so z Vašim Veličanstvom vedno v občudovanja vredni harmoniji delili radostne in tožre trenotke, da dostojnim načinom proslave srečno dovršeno petdesetletnico slavnega, previdnega in modrega vladanja Vašega Veličanstva.

Pač bodo vsled izrečne želje Vašega Veličanstva, česar dobriljivo srce je ravno v tem vele pomembnem letu zadela najbridejša žalost, katera sploh zadeti more ljubečega soproga, izostali vsi pojavi hrupnega veselja in navdušenja; vendar bodo

pa zakonodajalni zbori in občinski zastopi, korporacije in društva bližali se 2. dne decembra Vašega Veličanstva sijajnemu prestolu, da ponove obljube udanosti in zvestobe, ki večeta vse prebivalstvo te države brez razlike narodnosti, vere in stanu z Vašim Veličanstvom in s preslavno vladajočo rodbino.

Vaše cesarsko in kraljevsko Apostolsko Veličanstvo!

Mej mestnimi občinami, ki se v današnji slovesni dan bližajo vnožju bliščega prestola Vašega Veličanstva, je tudi Ljubljana, stolno mesto vojvodine Kranjske.

Čez šeststo let s to vojvodino vred združena z mogočno državo, kateri gospoduje presvetli habsburški rod, odlikovala se je v vseh časih in okolnostih z najodličnejšimi podaniskimi krepostimi. Zgodovina nam spričuje, da je nje prebivalstvo mnogokrat, zlasti pa za časa turških invazij in francoske okupacije, obujalo občudovanje vsled svoje hrabrosti, neomahljivosti in požrtvovalnosti.

Vaše cesarsko in kraljevsko Apostolsko Veličanstvo!

Na dednem prestolu prejasnega habsburškega rodu ni ga doslej bilo vladarja, kateremu bi prebivalstvo deželnega stolnega mesta Ljubljane, bilo vdano s tako otroško ljubezni, kakor je vdano Vašemu Veličanstvu.

Saj pa tudi ni čudo. V dobo slavnega vladanja Vašega Veličanstva spada nenavadni razvoj tega mesta, v to dobo spada povzgiga njegove veljave kot sredšča slovenskega naroda, ki se je vsled dobrotljivosti Vašega Veličanstva prebudil k novemu življenju.

V to dobo spada pa tudi ona grozna katastrofa, katera je skoro zdvojeno prebivalstvo ljubljansko poučila, kako nežna je ona vez, ki Vašega Veličanstva plemenito srce spaja s trečimi podniki.

Na pol v razvalinah, sprejela je Ljubljana dne 7. majnika 1895. Vaše Veličanstvo s tihimi pozdravi, sprejela tako, kakor bolna hči sprejme očeta, ki jo pribaja tolažit ter jej pomagat. Io tolažbe in pomoči prineslo jej je Vaše Veličanstvo!

Novoprerojena in pomljena praznuje sedaj slavno vladarsko petdesetletnico Vašega Veličanstva z najvhvaležnejšimi čutili.

Vaše cesarsko in kraljevsko Apostolsko Veličanstvo!

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane bliža se kot veren tolmač srčnih čutil vsega mestnega prebivalstva sijajnemu prestolu Vašega Veličanstva, da ob vnožju njegovem ponovi prisego udanosti in zvestobe ter udano izrazi najspoljivejša voščila, združena s srčnimi željami, da Bog še dolgo ohrani, ščiti in blagoslovil Vaše cesarsko in kraljevsko Apostolsko Veličanstvo.

V Ljubljani dne 1. decembra 1898.

Župan Hribar je naznani, da se adresa vsled žalovanja v cesarski hiši ne more na najvišjem mestu izročiti po posebni deputaciji, kakor je bilo sklenjeno, ampak se izroči jutri po maši v stolnici dež. predsedništvu po posebni deputaciji.

Podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški je nasvetoval, naj izroči adreso deputacija petih členov in naj se prepusti županu, določiti člene deputacije, čemur je občinski svet pritrđil, na kar je župan sejo zaključil.

V Ljubljani, 1. decembra.

Durajski „Vaterland“ objavlja lastnoročno cesarjevo pismo, datirano z dne 18. t. m., iz Gödöllő, v katerem se cesar najtopleje zahvaljuje za lojalne izjave, izražene v pastirskem listu avstrijskega episkopata in pristavlja, da se njegove molitve spajajo z molitvami pobožnih podanikov z najiskrenjšo željo, da Bog vsegamogočni blagoslovil vso državo.

O odstopu vojnega ministra je izmej vseh nasprotujočih si vestij najbolj verojetna še ta, da pred 2. dec. Krieghamer nikakor ne odstopi. Za slučaj, ko bi general Krieghamer na svojo službo res resigniral, je skoro gotovo, da mu poverijo baš tako odlično mesto, kakor je opravlja sedaj. V vojaških krogih so mnenja, da bi eventualni njegov naslednik postal komandant v Inomostu, Holz, ali pa kakovski komandant, tudi nam Ljubljjančanom v dobrem spominu ohranjeni baron Albori.

Imenovanje princa Jurija guvernerjem na Kreti spojeno je s stranij velevlasti z nekaterimi pogoji. — Pred vsem ukloniti se mora suvere-

niteti sultanovi in v to smanjenje mora pritrdiri na kakem utrjevem kraju turško zastavo; nadalje sklicati mu je na rodno skupščino, ki naj izdela ustavo, katera jamči za svobodo ver. — Imenovanje njegovo je veljavno le za tri leta. Velevlasti posodijo štiri milijone, ki naj se uporabijo za upeljavo uprave in za organizacijo žandarmerije.

Dreyfus Picquartova aféra. V včerajšni seji senata je stavljal Constans predlog, da se odpravi pri vojaških procesih tajna preiskava, kar se je tudi sklenilo. Senator Monis je povdarjal, da se tudi senat ne strinja s postopanjem napram Picquartu ter da je vojaško sodišče res ravnalo, kakor da hoče nasprotovati civilni justici, ko je stavilo Picquarta pred vojno sodišče. Tudi Monis je dokazal, da je treba s postopanjem proti Picquartu počakati. Kaj se mora zgorditi, ako bode Dreyfus oproščen, Esterhazy krivim spoznan, Picquart pa tudi obsojen? je vprašal Monis. Naravno je, da potem revizija Picquartovega procesa nikakor ne more in ne sme izostati. Kaj se bode zgordilo, ako kasacijski dvor ne bode zahteval od vojnega sodišča aktov Picquartovega procesa? Kaj kani potem vlad storiti, da zabrani konflikt? Goyork je prosil zborničnega predsednika pojasnila. Ministrski predsednik Dupuy je prečital odgovor, katerega je dal v zbornici; potem je konstatoval, da kasacijski dvor vsekakor dobi akte Picquartovega procesa, ako jih bode zahteval.

Spanško ameriška mirovna pogodba, katera se je v Parizu sklenila, zahteva od Španije velikanskih žtev. Španija mora odstopiti Ameriki Kubo in Portoriko, imajoči 128.147 kvadratnih kilometrov ter 2.430.000 prebivalcev, v Južnem morju Filipine in Karoline z 297.632 kvadratnimi kilometri in 7.020.000 prebivalci. Španhi torej izgube 425.779 kvadratnih kilometrov zemlje in 9.450.000 ljudij. Španško kraljestvo ima v Evropi itak samo 504.552 kvadratnih kilometrov zemlje s 17.974.523 prebivalci, vsa vnaša last pa iznese samo 3170 kvadratnih kilometrov s 40.000 prebivalci; ti podatki jasno pričajo, da je torej španško kraljestvo povsem izgubilo svojo svetovno moč.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. decembra.

— Jutrišnja številka našega lista) izide ob 1/21. uri dopoludne.

— (Cesarjev jubilej) Danes zvečer bode mirozov. Vojaška godba odide ob 8. uri iz vojašnice. Jutri zjutraj bodo budnica. Začetek razsvetljave se naznani s 5 streli, jutri zjutraj pa naznani slavnostni dan 21 strelov. Jutri bo ob 10. uri maša v stolni cerkvi, po maši se razdelijo političnim trdnikom pri deželnici vladni spominske svetinje, drugim trdnikom pa pri dotičnih centralah.

— (Slovensko gledališče in cesarjev jubilej.) Intendanca dramatičnega društva sporoča, da je gledališče za jutrišno slavnostno jubilejno predstavo že razprodano. Ker pa se je oglasilo že veliko gostov z dežele, ponoviti se jutrišna predstava tudi v nedeljo, 4. t. m., le s to spremembou, da se uvrsti mesto zebra „Avstrija moja“ in mesto prologa iz virna jubilejna jednodnevnika „Fridrik III. na Malem gradu v Kamniku“, katero je spisal za to priliko znani slovenski pesnik Anton Medved. Vse druge točke programa ostanejo kakor jutri. — V torek, 6. decembra se ta nedeljska predstava ponovi. Ta predstava pa bo brezplačna. Obrtna in delavska društva so naprošena, naj sporočajo nemudoma intendanci ustmeno ali pismeno, koliko prostorov želijo, da se jim dopošlje brezplačno.

— (Upravni odbor mestne hranilnice ljubljanske) imel je 30. novembra povodom cesarjeve petdesetletnice slavnostno sejo, v kateri je gospod predsednik Vaso Petričič v jedrnatih besedah navedel najvažnejše momente iz življenja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., našteval jubilantove dobre lastnosti in zlasti povdarijal njegovo pravičnost do vseh narodov, miroljubnost in skrb za povzdigo blagostanja svojih podanikov. — Svoj govor je zaključil z besedami: „Naš cesar je govor na celem svetu najboljši in najpravičnejši vladar, katerega po pravici primerjamo s slavnim in blagim Trajanom, česar spomin se je ovekovečil v vskliku senata starorimskega: „Sis felicior Augusto, sis melior Trajano!“ Naša prijetna dolžnost je, da mu čestitamo k Njegovi petdesetletnici vla-

danja, katero naj nadaljuje še mnogo let v našo urečo! Na to se je sklenilo jednoglasno, da gre 2. decembra deputacija mestne hranilnice ljubljanske, obstoječa iz gosp. Vaso Petričiča, gosp. podpredsednika Ivana Gogale in gosp. pisarničnega ravatelja Antona Kleina poklonit se gosp. deželnemu predsedniku in ga prosit, naj blagovoli naznaniti Njega Veličanstvu cesarju najudanejše častitke k petdesetletnici vladanja ter neomejeno udanost in zvestobo mestne hranilnice ljubljanske.

— (Notarska zbornica) je imela danes do poludne ob 10. uri slavnostno sejo. Predsednik g. notar Gogola je v imeni zbornice s toplimi besedami izrazil čutila najglobok-jše udanosti, najčestejši ljubezni in neomajane zvestobe do osebe Njegovega Veličanstva kakor do prejasne vladarske rodbine. Zbornica je pooblastila g. predsednika spoziti to izjavo potom deželne vlade na Najvišje mesto ter sklenila, to izjavo zabeležiti v zapisniku današnje seje.

— (Za mestne uboge.) Povodom cesarjeve vladarske petdesetletnice posal je Njegova Eksellenca gospod deželnemu predsedniku, baron Hein županu 100 gld. za mestne uboge.

— (Cesarska zastava na stolpnem križu sv. Jakoba cerkve.) Danes ponoči bila je na stolpnem križu šentjakobske cerkve razobeseca cesarska zastava. Razobesil jo je gledališki ključarski pomočnik Alojz Ekhart, rojen Dunajčan, 20 let star, pristojen v Grensdorf, v okraju Motlersdorf na Oberskem. Ravno o polnoči prišel je Ekhart k stolpu sv. Jakoba cerkve in je zlezel po strelovodni žici kvišku. Do križa na stolpu rabil je 40 minut in je moral mej plezanjem osemkrat počivati, ker mu je žica prehudo zarezavala prste. Ko je pripeljal do križa, privezel je z angleško vrvico drog z zastavo štirikrat na križ. Zastava je črno-rumena, 6 m dolga in 1.80 m široka in jo je kupil Ekhart sam. Ko je Ekhart pritrtil zastavo in se malo na stolpu oddahnih, podal se je po isti poti nazaj. Ob polu 2. uri po polnoči prišel je s stolpa na Sv. Jakoba trg. Na poti navzdol je tudi moral trikrat počivati. Dasi je bila noč mesečna, ni nihče opazil Ekharta pri plezanji na stolp. Dejal je sam, da je videl na trgu stražnika patrulirati, kateri pa ga ni opazil na stolpu. Zastavo razobesil je Ekhart v proslavo cesarjevega petdesetletnega vladanja, kar sam s ponosom priponeduje.

— (Državne železnice.) Vsled ukaza c. kr. železniškega ministerstva opusti se povodom cesarskega jubileja razobesjenje zastav, kakor tudi razsvetljava na poslopijih c. kr. državnih železnic.

— (Deželna blagajna Kranjska) poslovala bude vsled jubilejnega praznika dne 2 decembra t. l. od osme ure do polu desetih predpoldne in potem od polu dvanaeste do ene ure popoludne za stranke.

— (Miklavžev večer) priredi, kakor običajno, tudi letos ljubljanski „Sokol“ v svoji dvorani v ponedeljek dne 5. t. m. z jako zanimivim vsporodom, katerega priobčimo pozneje. Posebna pozornost se je obroila letos na dekoracijo dvorane, ki bo povsem nova. Peklenski duhovi se letos ne bodo izpuščali iz svojega zapora, ker so nekateri se lani pregrešili proti Luciferjevim odredbam. Iz prijanosti sodelujeta sl. pevsko društvo „Slavec“ in tamburaški klub „Zvezda“.

— (Krasne razglednice Ciril-Metodove) je izdala vrla St. Jakobsko-trnovska podružnica, katera je po načrtu domaćina umetnika g. Grma izdelala firma Vilim v Pragi. Smelo rečemo, da tako umetniško dovršenih razglednic Slovenci doslej še nismo imeli, da je vsaka taka sličica pravi miniaturnotvor, ki naj bi ne manjkal v nobeni slovenski hiši. Tako bude tudi družba hitro imela izdatno pomoč in lep dohodek. Prodajalci, ki žele teh razglednic, naj se obrnejo do podružnične blagajničarice gdč. Jelice Lozarjeve v Ljubljani.

— (Mestna hranilnica ljubljanska) Mesece novembra t. l. vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 684 strank 301.697 gld. 50 kr., 564 strank pa vzdignilo 294.617 gld. 72 kr.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 20. do 26. novembra kaže, da je bilo novorojencev 18 (= 26.73 %), umrlih 23 (= 34.15 %), mej njimi je umrl za tifuzom 1, za jetiku 5, za različnimi boleznnimi 23. Mej njimi je bilo tujcev 8 (= 34.7 %), iz zavodov 10 (= 43.4 %). Za infekcijoznimi boleznnimi so oboleli, in sicer za škarlatiko 2, za tifuzom 1, za vratico 1, za rudečico 1 oseba.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Vrla rodoljubka gospa Minka Vrančič, železniškega uradnika soproga v Ljubljani in odbornica šentpeterske podružnice sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, pristopila je litinski podružnici sv. Cirila in Metoda kot ustanovnica in plačala 10 gld., za kar se ji tem potom srčno zahvaljuje litiske Slovenke.

— (Nova šola.) Visokorodni gospod grof Leon Auersperg sezidal bude v spomin cesarskega jubileja na lastne stroške jednorazumno ljudsko šolo v Turjaku, za trg Turjak in vasi: Praznike, Čatež in Šuski. Prebivalci bodo le nekaj s tlako

pomagali. Visoki c. kr. deželni šolski svet je ustavitev te šole že dovolil.

— (Le vrlo naprej!) Neustrašeni šentjanški posojilnici, katere niso mogli prisiliti vsi nemški mognoci koroški skupaj, da bi se ne posluževala nasproti višjim instancam slovenskega jezika, je sledila tudi slovenska posojilnica v Tinjah. Zadnjič že, ko so čitali znano ministersko ukrebo v seji obrtniške in trgovinske zbornice, so rjuli Nemci zoper slov. duhovščino. Sedaj pa pozivajo naravnost celovškega knezoškofo dr. Kahna na boj proti rogoviljenju slovenskih dušnih pastirjev. Škofo dr. Kahna dobro poznamo še iz prejšnjih časov, ko je večkrat prav po nepotrebnem davil slovensko koroško duhovščino, vendar se nadejamo, da ga njegovi nemški bratje to pot ne bodo podkribili. Ali pa mar pač?

— (Koroški novičar.) Za vsečilišče in za nadodisče v Ljubljani sta se izrekli občini Globasnica in Sele, ravno tako tudi za vsečilišče občini letni shod podružnice sv. Cirila in Metoda v Škocjanu. Živelj! — Zavod za slepe se otvoril jutri, dne 2. grudna, v Celovcu. Gojencje je doslej 18. — Občinske volitve v Bistrici v Rožni dolini se bodo hajce vršile začetkom drugega leta. Slovenci morda to važno postojanko izpoljijo nemškutarem iz rok. — Dne 21. listopada priprila se je blizu Št. Ruperta ob Velikovcu smrtna nesreča. Po Slovenskem imajo po kmetih navado, da nevestam, ki se omože iz domače vasi, zgradeti pot, ko jo hoče ženin odpeljati v cerkev. Tako so tudi tukaj nameravali, a prepozno. Poroka se je že izvršila, in svatje so se hoteli peljati v bližnje mesto na ženitovanjsko pojedino. A zapazili so, da je pot zaprta. Mahnil so jo tedaj po drugi poti, kjer pa sta skušala dva fanta vendarle zagraditi, toda 30letnega najemnikovega sina je zadel leteči konj z drogom tako nesrečno v glavo, da je še isto noč umrl. Vsa zadeva pride pred sodišče. — V Pliberku so zmagali pri občinskih volitvah nemurji, ker kmetov niso povabili k volitvi.

* (Vsled žalosti v smrt) Na Dunaju je pred nekaj dnevi skočila v Dunav gospa Terezija Seissl, vdova Stotnika Rudolfa Seissla, kateri je pred kratkim umrl. Da se žena razvedri, šla je na Dunaj k neki znani rodbini, a ni se mogla potoljiti, zato se je usmrtila.

* (Strašen požar) Kakor poročajo iz Lvova, pogorele so v torek v Dolni velikanske solarnice ter stanovanja vseh uradnikov. Poleg tega je zgorelo tudi ogromno lesa. Škoda znaša nad 180.000 gld.

* (Ljubavni drami.) Pred nekaj dnevi je v mestu Szendi, v bosorski županiji, skočil v vodnjak premožen mladenec Pavel Szilvás ter utonil. Obljubil je lepi deklici, da jo poroč, toda njegovi roditelji so mu tako dolgo prgovarjali, da se je očenil z drugo, bogato. Dan po njegovi poroki bil je v istem kraju ples, na katerega je prišla tudi Szilváseva bivša ljubica. Mladi zakonec je prišel slučajno mimo krčme, kjer so plesali, stopil je notri, zaplesal s svojo ljubico ter je prisegel večno ljubezen. Na to je stopil na dvorišče ter skočil v vodnjak, iz katerega so ga mitvega izvlekli. — V Marchegg se je pa ljudska učiteljica Ani Sterrer nevarno obstrelila, da je dva dni za tem umrla. Imela je razmerje z nekim svojim kolegom, kateri je pa ob jednem ljubil tudi neko drugo dekle, kateri je tudi zakon obljubil. Ker na obeh straneh ta ljubezen ni ostala brez nasledkov, umaknil se je učitelj vsem skrbem in pekoči vesti s tem, da se je — usmrtil. Osramočena učiteljica je na to tudi v smrti iskala tolažbe, dočim se je drnja ljubica vdala v žalostni svoj položaj.

* (Vojvoda igralec.) 21letni vojvoda manchesterški se je posvetil baje igralskemu poklicu. To pa zato, ker upa tem potom najlaže urediti si svoje slabe gmotne razmere. Vojvoda je imel v angleški gospodski zbornici zasesti važno mesto; no, temu se ni odpovedal, dejal je namreč, da je vsakokrat pripravljen za delo, ačka zahteva domovina kaj od njega.

* (Eskimo psi — vožna živila.) Kanadska vlada namerava porabiti Eskimo-pse kakor vožno živilo. Nakupil je v to svrhu v Labradorju in v Grönländiji veliko množino teh psov, kateri bodo po zimi vozili pošto. Vpregli jih bodo po pet ali šest v jedne sani. Te vztrajne živali prevožijo baje v jednem dnevu 50–60 angleških milj po ledu in snegu.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Stanko Pirnat, c. kr. notar v Mokronogu 20 K, kot jubilejski dar. — Vesela družba v Idriji pri gosp. Fani za žen. pedr. 6 kron. — G. dr. Gregorič v Ribnici (na Štajerskem) 5 kron 14 v. kot prvi dar iz Pohorja. — Iz nabiralnika gospa Kuharjeve v D. M. Polji 2 kroni 16 vin. — G. T. Čampa 1 kruna 60 vin. skupil na dražbi za štirko po gospici Hromčevi. — Škupaj 34 kruna 90 vin. — Živelj rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Za Prešernov spomenik v Ljubljani: G. Ivan Karolnik v Kamniku 10 kron, nabral pri pevanju krasne „Luna sije“ v veseli družbi pri „našem Jožetu Kendi“ — Živelj vrli darovalci in njih posnemovalci!

Zahvala. Preblagorodni g. Jernej Tomšič, posestnik in privatier, spomnil se je predobrotljivo šentpeterske konference sv. Vincencija za reveže, ter ji je blagodušno daroval 35 goldinarjev, za kar se mu najiskrenje zahvaljuje — Martin Malenšek, župnik in t. č. predsednik.

Književnost.

— Popevdice milemu narodu. Anton Hribar (Korinjski). — Tiskal Dragotin Hribar. Vsebina: Hitite v rod. — Lirične. — Balade. — Romance. — Junaške. — O tej lični knjigi, ki obsegata 208 strani, ki velja elegatno vezana v originalne platnice 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več ter ima priloženo pesnikovo sliko, spregovorimo kmalu več. Za danes jo prav toplo priporočamo za Miklavžev dar lepim in zavednim Slovenkom!

Telefonična in brzjavna poročila

Dunaj 1. decembra. Jutrišnja „Wiener Zeitung“ priobči na 20 straneh odlikovanja, katera je cesar podelil povodom 50letnega svojega vladanja. Cesar je podelil deloma redove, deloma naslove in dostenjanstva. Vsled posebne želje cesarjeve se je zlasti jemal ozir na tukte osebe, katere navadno o tacih prilikah ne pričajo v poštev.

Dunaj 1. decembra. Cesarejši členom armade, nadvojvodam Frideriku, Josipu in Rajnerju, šefu generalnega štaba Becku, vojnemu inspektorju Windischgrätzu, fcm. Waldsteinu in Reinalderju ter domobranskima ministrom Welsersheimu in Fejervaryju podelili vejaški zasluzni križec z briljanti.

Dunaj 1. decembra. Deželnosodnemu svetniku v Ljubljani g. Karolu Pleškotu je povodom njegovega umirovljenja podeljen naslov in značaj višjesodnega svetnika. Istotako tudi deželnosodnemu svetniku Gottscheberju v Celovcu.

Dunaj 1. decembra. Cesarejši zjutraj sprejel v posebno dolgi avdijenci grofa Thuna in se je ob 1/4 1. uro pop. s princezinjo Gizelo odpeljal v Wallsee.

Dunaj 1. decembra. V poslanski zbornici se govori, da je cesar imenoval 22 novih tajnih svetnikov, mej njimi posl. Abrahamowicza in grofa Dzieduszyckega. Tudi členi episkopata so dobili redove ali so imenovani tajnimi svetniki. Odlikovani so tudi vsi predsedniki desničarskih klubov, izvzemši dra. Kathreina, in vsi trije členi prezidija.

Dunaj 1. decembra. Cesarejši z lastnoročnim pismom pravosodnemu ministru Ruberju pomilostil vse tiste, ki so toženi ali obsojeni radi žaljenja Veličanstva ali radi žaljenja členov cesarske rodbine, ter nadalje pomilostil 199 in 349 kaznjencev.

Dunaj 1. decembra. Danes se je vršila tukaj zanimiva spominska slavnost. Sešli so se členi prvega državnega zabora iz l. 1848, mej njimi Rieger, baron Helfert, baron Pratzak in dr. Tumiček, Kudlich, ki biva v Ameriki, in baron Ziemialkowski, ki je bolan, sta brzjavno oprostila svojo odsotnost. Rieger se je z iskrenimi besedami spominjal vseh umrlih tovarisev zlasti Fischhoffa. Vsi zbrani zastopniki se udeležejutri korporativno maše v stolni cerkvi.

Dunaj 1. decembra. Rezidenca se pripravlja, da kar najslovesneje praznuje cesarjev jubilej. Razsvetljava bo sijajna. Na mestni hiši bo gorelo 100.000 električnih lučij, takisto na parlamentu in na berzi. Zvečer priredi 5000 egnjegascev in veteranov bakljado.

Dunaj 1. decembra. Tu se je ustanovilo splošno avstrijsko društvo za hitro pomoč o elementarnih nezgodah. Protektorat je prevzel nadvojvoda Rainer. V odboru je mnogo poslancev desnice.

Dunaj 1. decembra. Pri danšnjem žrebanju sreč iz leta 1864. je zadela glavni dobitek v znesku 150.000 gld. srečka serija 3694, št. 63, drugi dobitek v znesku 20 000 gold. srečka serija 1890, št. 13 in tretji dobitek v znesku 10.000 gld. srečka serija 3694, št. 16.

Budimpešta 1. decembra. Magnatska zbornica je imela danes povodom cesarjevega jubileja slavnostno sejo.

Pariz 1. decembra. „Figaro“ javlja, da je bilo po ukazu kasacijskega dvora izvršenih več hišnih preiskav, pri katerih so se našli jako važni spisi.

Iz uradnega lista.

Uvrščljene ali ekskutivne dražbe: Zemljišče vlož. štev. 43 davč. obč. Sv. Lenart, cenjeno 1708 gld. 94 kr., dne 1. decembra v Škofji Loki.
Zemljišče vlož. štev. 98 davč. obč. Ribno, cenjeno 268 gld. 44 kr. dne 1. decembra v Radovljici.
Franceta Poženela zemljišča vlož. štev. 137 in 69 kat. obč. Črnivrh, cenjena 1892 gld. 94 kr., ozir. 1642 gld. 94 kr., dne 3. decembra v Idriji.
Zemljišče vlož. štev. 409 kat. obč. Karlovško predmestje v Ljubljani, cenjeno 229 gld. 90 kr. dne 3. decembra v Ljubljani.
in Helene Bizovičar zemljišče vlož. štev. 521 davč. obč. Ježica, cenjeno 3800 gld., dne 7. decembra v Ljubljani.
Než Levstek posestvo vlož. štev. 125 in 266 kat. obč. Sodražica, cenjeno 586 gld. 8 kr., dne 7. decembra v Ribnici.
Antona Ubeca zemljišče vlož. štev. 190 kat. obč. Žužemberk, cenjeno 667 gld. in 121 gld., dne 7. decembra v Žužemberku.

Meteorologično poročilo.

Vihina nad morjem 306.2 m.

Novečni	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Predava- na v 24 urah
20.	9. zvečer	732.7	5.4	sr. jug	skoro jas.	
1./12.	7. sijutraj	738.3	2.8	sl. svzh.	megl.	6.1
.	2. popol.	739.5	7.0	sl. svzh.	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 8.2°, sa 7.7° nad normalom.

Na prostovoljni javni dražbi na posestvu dr. Furlana

v Mirkah pri Vrhniki prodalo se bode
dne 4. decembra

t. j. v nedeljo popoludne od 3. ure
naprej in dne 5. decembra celi dan
od 8. ure zjutraj naprej obilo

poljskih vozov in različnega poljskega orodja.

Natančneja pojasnila dá
dr. Josip Furlan
odvetnik v Ljubljani.

(1873)

Trioot-perilo

za jesen in zimo ima za preprodajalce
Albert Matzner na Dunaji, I., Kohlmessegasse 8.
Zavije vzorcev, obsegajoče arajoč. jopic, hlače za gospode,
dame in otroke, v znesku 10–20 gld. proti povzetju ali
dunajskim referencam. (1401–85)

Kaj je polysulfin?

Polysulfin (perilovec) je po natančnih poskusih edinstven tkanini
neškodljivo pralno sredstvo, katero nesnago sumo-
tvorao od perila leči in ob enem brez smradu destruktiv-
kuje. Cena zavitka 15 kr., odprtega 34 kr. kilo. V trajnosti
špecijskih prodajalnic; tovarščko založenje za
Kraujske imata. (1828–6)

Kavčić & Lillek

v Prešernovih ulicah.

Prodajo svojega lesenega in galanterijskega blaga

nadaljujem
v hiši slastičarije g. Kirblscha na Kongresnem trgu
vhod na gledališki stolbi (poleg "Tonhalle")
in prodajam zaradi znanih okoliščin
po jako nizkih cenah in za vsako ceno.
Franc Stampfli.

Razglas.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je v
svoji seji dné 25. novembra 1898 pri posvetovanju o
praznovanju jubileja 50 letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. tudi sklenila:

Naslednja želja naj se naznani potom dnevnih listov
p. n. industrijem, trgovcem in obrtnikom: 2. decem-
ber 1898 velja naj vsem industrijem, trgovcem in obr-
tnikom na Kranjskem za praznik. Opravlajo naj se ta-
dan le ona dela, ki se navadno vrše le ob nedeljah in
praznikih.

(1851–8)

V Ljubljani, dné 26. novembra 1898.
Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Otvoritev podjetja.

S tem se vsojamo p. n. občinstvu naznanjati, da smo ustanovili tukaj

Gradišče štev. 2

tehnični zavod na drobno in debelo pod firmo

Stevo Stunkowics & Co.

in se nadejamo našemu podjetju pridobiti glas odlične solidnosti ter prosimo p. n. občinstvo, da nam v tej
stroki blagovoli naročila pošiljati, katerih najtočnejšo izvršitev zajamčujemo.

Z velespoštovanjem

(1868–1)

Stevo Stunkowics,

Specijalen zavod berolinske industrije za žarnice, podjetje za razsvetljevanje krajev, hotelov, zdravilišč, bolnišnic, kolodvorov, tovarn, samostanov in cerkv in.

Zaloga tehničnih predmetov za stavbinska podjetja, tovarne in žage, orodje za kleti, blago iz gumija, dvigalno orodje, zaloga vseh vrst spiritovih žarnic, gazolinovih in acetylino-vih svetilk, Calcium Carbil na debelo in na drobno. Strešni lèpi in azbesti, vozne odeje in linoleum.

Glavni zastopnik:

Dustless Oil Paint & Co., New York

G. Hartmann & Co., Lipsko.

Svarilo!

V lastnem interesu naših čestitih interesentov svarimo pred ponaredbami našega izvirnega izdelka
"Dustless", kakor se v zadnjem času pojavljajo. Izrecno opozarjam na to, da le gornja varstvena znamka
jamči za pristnost naše iznajdbe. Ohrabrena po naših velikih in hitrih uspehih skuša neka konkurenca deloma
po jednako slovečih naslovih interesente premotiti, deloma pa po veliki cenosti naši dobravi škodovati.
Po ceni pa, kakor znano, sлаbe ponaredbe niso nikdar! Po svoji dolgi izkušnji in opti na mnoga sijajna
priznalna pisanja iz Avstro-Ogerske in drugih dežel, katera so na željo v izvirniku na razpolaganje, smo
samo mi v položaju, prevzeti jametvo za trajno dobrost naših impregnacij. V nadi, da Vam bodo
te vrstice v pojasnilo in Vas obvarujejo zlih nasledkov, beležimo

z velespoštovanjem

Dustless Oil Paint & Co.

Brez prahu!

Brez prahu!

Vknjižena varstvena znamka.